

Sydkraft AB

m.registrator@regeringskansliet.se
gabor.szendro@regeringskansliet.se
helen.blomberg@regeringskansliet.se

Sydkraft AB
205 09 Malmö
www.uniper.energy

Johan Svenningsson
M +46 7 22-28 58 60
johan.svenningsson@uniper.energy

Managing Director:
Johan Svenningsson

Visiting address:
Carl Gustavs väg 1
Malmö

Corporate identity number:
559012-0316

Remissvar avseende Strålsäkerhetsmyndighetens förslag till Miljö- och energidepartementet angående genomförande av Euratoms reviderade kärnsäkerhetsdirektiv (M2015/04091/Ke)

26 februari 2016

E.ON Sverige AB har fått tillfälle att yttra sig över Strålsäkerhetsmyndighetens (SSM) förslag angående genomförande av Euratoms reviderade kärnsäkerhetsdirektiv (2014/87/Euratom) (nedan Direktivet). För E.ON Sverige AB:s räkning avger Sydkraft AB yttrande, eftersom den kärnkraftsverksamhet som tidigare bedrevs inom E.ON Sverige AB-koncernen sedan den 1 oktober 2015 bedrivs i Sydkraft AB-koncernen.

Sydkraft AB (nedan Sydkraft) anför härmed följande.

Genom regeringsbeslut I:4, dnr M2014/2608Ke, från den 13 november 2014 gavs SSM uppdraget att utreda vilka författningsändringar på lag-, förordnings och föreskriftsnivå som är nödvändiga för Sveriges genomförande av Direktivet. SSM har i förslag daterat 2015-11-26 framfört förslag till ändringar i kärntekniklagen (1984:3), kärnteknikförordningen (2008:452) och föreskrifter i myndighetens författningssamling. Remissvaret från Sydkraft omfattar alla delar av författningsunderlaget då dessa är att se som en helhet ur ett regleringsperspektiv. Lag och förordning kommenteras specifikt, medan föreskriftsnivån behandlas generellt.

Sydkraft uppskattar de samråd som SSM har genomfört vid framtagande av sitt förslag till ändringar i kärntekniklagen och kärnteknikförordningen, och konstaterar att SSM har beaktat många av de synpunkter som tillståndshavarna har framfört. I det följande ska dock redogöras för några av de frågor som Sydkraft har identifierat som bekymmersamma i den nya föreslagna regleringen.

Lag och förordning

Det uppdaterade kärnsäkerhetsdirektivet kom främst som ett resultat av olyckan i Fukushima. De flesta av direktiven kretsar kring så kallade mjuka frågor som transparens, erfarenhetsåterföring, samarbete och granskning. Flera direktiv pekar tydligt på myndighetens arbete och organisation, medan ett fåtal direktiv adresserar kärnkraftverkens konstruktion, vilket var huvudorsaken till Fukushima-olyckan.

Förhindrande av radioaktivt utsläpp

I Directive 2009/1711 EURATOM §20 fokuserar man på vikten av reaktorinneslutningens integritet och understryker att tillståndshavarna för nya reaktorer ska kunna påvisa att designen begränsar radioaktiva ämnen till reaktorinneslutningen vid en olycka, och att små radioaktiva utsläpp utanför denna blir följden om tryckavlastning måste ske.

Sydskraft välkomnar en sådan skrivelse. Som en följd av olyckan i Harrisburg ställdes det krav som resulterade i säkerhetshöjande investeringar på samtliga svenska kärnkraftverk redan på 1980-talet. Den viktigaste åtgärden var installation av kontrollerad och filtrerad tryckavlastning av reaktorinneslutningarna, vilket signifikant ökar möjligheten att vidmakthålla deras integritet vid en härdsmläta och därmed skydda omgivningen från radioaktiva utsläpp.

Detta understryks även av SSM:s bedömning i december 2015 (SSM 2015-7742-1): *"SSM:s bedömning är att svenska kärnkraftverk står sig väl säkerhetsmässigt. Framförallt visade stresstesterna att haverifiltren har stor säkerhetsmässig betydelse vid extrema händelser."*

Myndighetens insyn och granskning

I den föreslagna 14 b § i kärntekniklagen ska tillståndshavaren säkerställa att SSM får möjlighet till insyn i och granskning av hur tillståndshavaren tillgodoser krav på säkerhet vid uppförande av kärntekniska anläggningar, vid ombyggnation eller ändring av kärntekniska anläggningar och vid övrig kärnteknisk verksamhet då säkerhetsåtgärder utförs av entreprenörer och underleverantörer. Det framgår inte specifikt hur tillståndshavarna ska säkerställa detta när avtal redan har ingåtts med entreprenörer och underleverantörer. Här bör behovet av övergångsbestämmelser eller förtydligande övervägas, som innebär att dessa krav endast gäller när avtalsrelationen inleds efter ikraftträdandet av de nya lagändringarna.

Reglering av nya och befintliga anläggningar

En grundläggande fråga som industrin har påpekat vid tidigare tillfällen är nödvändigheten att göra skillnad mellan reglering för nybyggnation och för befintliga reaktorer, vilket även Direktivet gör. SSM har genom införandet av tillägget "så långt som det är möjligt och rimligt" i 10 § 1 punkten i den föreslagna lydelsen av kärntekniklagen tillgodosett den distinktionen. Sydkraft vill poängtera att det är av synnerlig vikt att motsvarande avvägning görs även på föreskriftsnivå.

Föreskrifterna

Vad gäller SSM:s uppdaterade föreskrifter är det arbete som pågår inte bara ett resultat av införandet av det reviderade Direktivet. Som SSM skriver pågår en omfattande översyn av befintliga föreskrifter för att säkerställa att dessa blir mer enhetliga och heltäckande och att omvärldsförändringar beaktas, bl.a. Direktivet och det nya strålskyddsdirektivet (2013/59/Euratom). Dessutom avses föreskrifterna utökas för att även täcka in byggnation av nya kärntekniska anläggningar.

Sydskraft välkomnar i och för sig en samordning av krav och begrepp mellan den föreslagna lydelsen av kärntekniklagen och den kommande nya strålskyddslagen. Det är dock av stor vikt att varje förändring av regelverket leder till ett så stort säkerhetshöjande utfall som möjligt.

En speciell komplikation i de hittills föreslagna revideringarna av föreskrifterna är bytet av nomenklatur. Svensk kärnkraft har sedan många årtionden en väl etablerad och klar nomenklatur i säkerhetsarbetet, delvis reglerad i befintliga föreskrifter. Denna nomenklatur är vedertagen och används i all daglig kommunikation inom tillståndhavarnas organisationer, såväl skriftligt som muntligt, inte minst i kontrollrummen. Den används också i anläggningarnas styrande dokument såsom säkerhetsredovisningar (SAR), STF, instruktioner och annan dokumentation. Genom införandet av nya begrepp introduceras en risk för missförstånd och därmed en risk för negativ säkerhetspåverkan eftersom de nya begreppen kan leda till förväxling vid driften av kärnkraftreaktorerna. Utöver detta kan vissa anläggningsändringar eventuellt också behöva göras. Eftersom uppdateringen kommer att innebära ett omfattande arbete och stora kostnader hos tillståndhavarna, bör det analyseras om dessa kostnader kan få bättre motsvarande säkerhetsnytta.

Slutsats

Sammanfattningsvis ställer sig Sydkraft, med ovan angivna undantag, bakom SSM:s förslag till ny lydelse av kärntekniklag och förordning.

Vad gäller föreskrifterna bör revideringen av dessa utgå från att endast genomföra de ändringar som är absolut nödvändiga för att införa Direktivet samt att i alla delar beakta säkerhetsnyttan och proportionalitet vid införandet av nya krav för befintliga reaktorer. Hur önskvärt det än vore med en enhetlig och heltäckande reglering ligger det i allas intresse att tillståndshavarna har möjlighet att faktiskt uppfylla den nya regleringen.

Vänliga hälsningar

Sydskraft AB

Johan Svenningsson
VD